Ankenævnet *for* Forsikring

Den 20. marts 2019 blev i sag nr. 93172:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Forenede Gruppeliv
Krumtappen 4
Postbox 442
2500 Valby

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Nu afdøde forsikrede havde gruppelivsforsikring, og klageren – forsikredes bror – er én af to nærmeste pårørende til forsikrede. Klageren har i klageskema af 1/12 2018 til nævnet bl.a. anført:

> **"Kort redegørelse for sagen**
> D. …-2018 dør min bror ... Han har tegnet en gruppelivsforsikring gennem Sampension, der har oprettet forsikringen hos Forenede Gruppeliv.
>
> D. 20-9-2018 modtager jeg et brev fra Forenede Gruppeliv … hvor der står at forsikringssummen til de nærmeste pårørende er på 450.000 kr. Da min bror ikke har oprettet testamente, aldrig har været gift, ikke har nogen børn og begge forældre er døde, er det [søskende 2] og jeg, der er eneste arvinger.
>
> D. 8-11-2018 modtager [søskende 2] og jeg, en udbetalingsopgørelse fra Forenede Gruppeliv på 250.000 kr. … Beløbet på 250.000 kr. er beregnet ud fra en forsikringssum på 400.000 minus 150.000 kr., som min bror har fået udbetalt i invalidesum i januar 2013.
>
> D. 11-11-2018 sender jeg en mail til Forenede Gruppeliv, hvor jeg klager over det udbetalte beløb.
>
> D. 13-11-2018 svarer Forenede Gruppeliv, at da min bror fratrådte sin stilling i efteråret 2011, var dødsfaldsummen på 400.000 kr., og da min bror havde fået udbetalt 150.000 kr. i januar 2013, var det udbetalte beløb på 250.000 kr. korrekt. Det først beskrevne beløb på 450.000 kr. var en fejl, der var opstået fordi Sampension d. 1-1-2012 havde hævet dødsfaldsummen til 600.000 kr.

D. 14-11-2018 klagede jeg igen over det udbetalte beløb. Sampension havde hævet dødsfaldssummen d.1-1-2018 til 600.000 kr. og min bror fik først udbetalt sin invalidesum i januar 2013, derfor må det først opgivne beløb på 450.000 kr. være gældende. Jeg forlangte samtidig, at få en kopi af den forsikringsaftale min bror havde lavet med Sampension. Efter at have rykket for svar, mailer Forenede Gruppeliv d. 27-11-2018 en fil med uddrag af en generel gruppelivaftale og henviser mig til at kontakte Sampension telefonisk. Men da Forenede Gruppeliv har kopi af den indgåede aftale, og da det er dem der administrerer aftalen, må det være dem, der sender en kopi af aftalen. Dette ønsker de ikke, og jeg kan ikke få at vide, hvorfor jeg ikke må se den indgåede aftale.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
At Forenede Gruppeliv udbetaler de 200.000 kr., de mangler at udbetale til [søskende 2] og jeg."

I brev af 15/1 2019 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Klagers bror var indtil sin død … 2018 omfattet af ovenstående gruppelivsaftale gennem Sampension. I forbindelse med behandling og vurdering af, hvem der var berettiget til udbetaling af dødsfaldssummen tilknyttet gruppelivsaftalen, kom vi ved en fejl til at oplyse til klager – i sin egenskab af boets kontaktperson, at dødsfaldssummen udgjorde 450.000 kr., hvor dødsfaldssummen korrekt udgjorde 250.000 kr.

Klager vil have, at vi udbetaler differencen på 200.000 kr. til lige deling mellem klager og [søskende 2].

Klagers bror var omfattet af ovenstående gruppelivsaftale gennem Sampension, som gælder for samtlige ansatte indenfor … forhandlingsområde, som opnår pensionsret i … i henhold til aftale mellem … og ...

Gruppelivsaftalen fik ændret dækningssummer med virkning fra 1. januar 2012. I bilag A, som er uddrag af gruppelivsaftalen, som var gældende i perioden 1. januar 2009 til 31. december 2011, fremgår det af bilag til aftalens § 2, at dødsfaldssummen i den nævnte periode udgjorde 400.000 kr. for ansatte under 67 år.

Med virkning fra 1. januar 2012 udgjorde dødsfaldssummen 600.000 kr. for ansatte under 70 år, jf. samme bestemmelse i bilag B.

Det fremgår af dækningsomfanget i § 1.1. under 'Invalidesum' i bilag A hhv. bilag B, at en udbetalt invalidesum fratrækkes i en eventuel senere forfalden dødsfaldssum. I bilagenes § 3 fremgår det endvidere, at når medarbejderen fratræder eller der er præmieophør, er medarbejderen omfattet af de rettigheder i gruppelivsaftalen, der var gældende før fratrædelsen/præmieophøret.

Vi modtog 10. januar 2013 anmeldelse af invaliditet fra Sampension, hvor det blev oplyst i anmeldelsen, at klagers bror var fratrådt 17. december 2011, hvor præmien også ophørte – se bilag C.

Det betyder, at klagers bror var omfattet af dækningssummerne, som var gældende før 17. december 2011, som svarer til de dækningssummer, som fremgår af bilag A. Det vil sige, at dødsfaldssummen udgjorde 400.000 kr.

Klagers bror fik 10. januar 2013 udbetalt en invalidesum på 150.000 kr. – se bilag D, hvilket medførte efter § 1.1. i bilag B under 'Invalidesum', at dødsfaldssummen var blevet reduceret og herefter udgjorde 250.000 kr.

Vi modtog dødsfaldsanmeldelse fra Sampension den 13. juli 2018 med oplysning om, at klagers bror var afgået ved døden … 2018 – se bilag E.

I forbindelse med behandling og vurderingen af, hvem der var berettiget til udbetaling af dødsfaldssummen, skrev vi folkeregistret og skifteretten for at få oplyst, hvem der var afdødes nærmeste pårørende.

I svaret fra retten … af 17. september 2018 fik vi oplyst, at klager var boets kontaktperson (bilag F). Efter fast praksis giver skifteretten ikke svar på henvendelser, hvis boet har udpeget en kontaktperson. På den baggrund skrev vi til klager for at få oplyst, hvilke oplysninger klager havde om afdødes nærmeste pårørende – se bilag G.

I bilag G fik vi ved en fejl oplyst til klager (som boets kontaktperson), at dødsfaldssummen udgjorde 450.000 kr., i den overordnede beskrivelse af udbetalingsbestemmelsen for dødsfaldssummen. Det var ikke en information eller tilkendegivelse direkte til modtager/modtagerne af forsikringssummen om dødsfaldssummens størrelse, da vi på daværende tidspunkt endnu ikke havde kendskab til, hvem der var afdødes nærmeste pårørende. Boets kontaktperson er ikke nødvendigvis med i kredsen af afdødes nærmeste pårørende, men kan være en advokat, revisor el.lign.

I bilag G oplyste klager, at han og [søskende 2], …, var afdødes nærmeste pårørende. Vi indhentede herefter relevante oplysninger for udbetaling af dødsfaldssummen. Dødsfaldssummen på 250.000 kr. blev udbetalt 8. november 2018 – se bilag H.

Vi mener ikke, at den fejlagtige oplysning om dødsfaldssummens størrelse i bilag G, som blev givet til klager i sin egenskab af boets kontaktperson i en overordnet sætning, som klarlagde udbetalingsbestemmelsen, er et *løfte* eller et *tilsagn*, som efter lovgivningen har kunnet skabe berettigede forventninger hos klager. Vi mener, at den ukorrekte sumangivelse er en *oplysning*, som blev korrigeret, da vi blev klar over fejlen. Vi mener heller ikke, at oplysningen skal tillægges løftevirkning, som medfører, at klager skal have retskrav ud over, hvad der er bestemt i gruppelivsaftalen, som ovenfor beskrevet.

Vi kan på den baggrund ikke imødekomme klagers ønske om udbetaling af differencen på 200.000 kr.

Under sagens behandling anmodede klager om at få tilsendt gruppelivsaftalen i sin helhed. Vi kunne ikke imødekomme klagers ønske, men klager fik tilsendte uddrag af gruppelivsaftalen med de for sagen relevante bestemmelser. Bestemmelser i en gruppelivsaftale, der ikke er relevant for en sag, udleverer FG ikke, da der kan være bestemmelser i gruppelivsaftalen, som udelukkende er relevante i forholdet mellem aftalens parter, som er Sampension og FG."

Klageren har i brev af 16/1 2019 til nævnet bl.a. bemærket:

"Kort tid efter min brors død blev jeg kontaktet af Skifteretten, og da [søskende 2] og jeg, er eneste pårørende, udpegede skifteretten mig som kontaktperson for dødsboet. Skifteretten frem-

sendte senere skifteretsattest og boopgørelse til mig. Jeg er derfor uforstående over for FG's høringssvar, hvor de skriver, at de ikke havde kendskab til, hvem der var nærmeste pårørende til min bror. Jeg har samme efternavn som min bror, og som nævnt var jeg hos Skifteretten registreret som bror og kontaktperson.

Den første skrivelse jeg modtog fra FG var bilag G til FG's fremsendte høringssvar. Her står der på forsiden: 'Forsikringssummen er 450.000 kr. og tilfalder i kraft af aftalens begunstigelsesbestemmelse afdødes nærmeste pårørende jf. Forsikringsaftalelovens paragraf 105a'. Da [søskende 2] og jeg er nærmeste pårørende til min afdøde bror, tager vi det selvfølgelig for givet, at vi er berettiget til at modtage 450.000 kr. i udbetaling fra GF.

Jeg blev derfor meget overrasket, da jeg modtog et brev fra GF, om at forsikringssummen kun var 250.000kr. (bilag H). I dette brev er der ikke nogen forklaring på, hvilke årsager der er, til at beløbet er blevet korrigeret med 200.000 kr.

Jeg klager derfor via mail til den pågældende sagsbehandler …, der har sendt brevet om udbetalingen af de 250.000 kr. Hun kan ikke give mig en forklaring på ændringen af beløbet. Efterfølgende bliver jeg via mail kontaktet af FG's juridiske konsulent …, der oplyser, at det var en fejl, at vi skulle have 450.000 kr. udbetalt. Jeg anmoder via mail …, om at få tilsendt kopi af den gruppelivsaftale, der er indgået mellem min bror og FG. Dette nægter …, og fremsender en generel gruppelivsaftale for offentligt ansatte (bilag B.)

Det er korrekt, at min bror fratrådte sit job d. 17.12.2011. Min bror var månedslønnet og har derfor også indbetalt præmie til sin pension og gruppelivsforsikring for december måned 2011. I bilag C skriver Sampension, at min bror har fået invaliderente og invalidesum pr. 1.1.2012. Med virkning fra 1.1.2012 udgjorde dødsfaldssummen 600.000 kr. for ansatte under 70 år jf. samme bestemmelse i bilag B. Da min bror d. 10.1.2013 fik udbetalt en invalidesum på 150.000 kr. (bilag D), er der 450.000 kr. tilbage til udbetaling til [søskende 2] og mig.

Jeg fastholder derfor kravet om at GF skal udbetale de manglende 200.000 kr. til [søskende 2] og mig."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af mail af 14/9 2018 fra selskabet til skifteretten fremgår bl.a.:

"Kan du oplyse, hvem boudlægget er sket til? På forhånd tak."

Skifteretten har i mail af 17/9 2018 til selskabet anført:

"Kontaktpersonen er: [Klageren, klagerens adresse]"

Af brev af 20/9 2018 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Udbetaling af gruppelivsforsikring - Sampension KP Livsforsikring A/S
… var ved sin død den … 2018 omfattet af ovennævnte gruppelivsforsikring.

Forsikringssummen er 450.000 kr. og tilfalder i kraft af aftalens begunstigelsesbestemmelse afdødes nærmeste pårørende, jf. Forsikringsaftalelovens § 105a.

Vi beder jer oplyse om:

[Bl.a. evt. ægtefælle, evt. samlever, boets kontaktperson, evt. børn, evt. efterlevende forældre, evt. hel- og halvsøskende.]"

Af udbetalingsbrev af 8/11 2018 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Udbetaling
Vi har modtaget den nødvendige dokumentation, og forsikringssummen efter din bror … kan derfor udbetales.

Forsikringssummen er 250.000 kr., heraf er din andel	125.000 kr.
Beløbet reduceres med boafgift på 36,25 % =	45.313 kr.
Restbeløb	79.687 kr.

overføres til din Nem Konto og vil være til disposition i løbet af få dage.

Beløbet tilfalder dig i kraft af aftalens begunstigelsesbestemmelse, og er skattefrit."

I uddrag af gruppelivsaftale gældende fra 1/1 2009 til 31/12 2011 hedder det bl.a.:

"§ 1.1 Forsikringsdækningernes omfang mv.
De pensioner, som den enkelte medarbejder er omfattet af med denne gruppelivsaftale, afhænger af hvilken pensionsordning medarbejderen er omfattet af i KP, jf. nedenstående punkter A og B.
[…]
A. Medarbejdere omfattet af den kollektive eller den fleksible pensionsordning eller af 3 i 1 Pension
Nedenstående forsikringsdækninger kan udbetales den 1. i måneden efter den begivenhed, som er anledning til udbetaling.

Dødsfaldssum:
Hvis en medarbejder dør i forsikringstiden inden udgangen af den måned, hvor medarbejderen fylder 67 år, udbetales en forsikringssum - jf. aftalens § 2.
[...]
Invalidesum:
Hvis en medarbejder inden udgangen af den måned, hvor medarbejderen fylder 60 år, fratræder sin stilling, og i den forbindelse opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse fra KP på grundlag af et erhvervsevnetab på 2/3 eller mere, udbetales en invalidesum - jf. aftalens § 2.

Den udbetalte invalidesum fratrækkes i en eventuel senere forfalden dødsfaldssum.

Medarbejdere, der har fået tilkendt pension fra det offentlige eller fra KP på grundlag af et erhvervsevnetab på 2/3 eller mere, er ikke berettiget til invalidesum, hvis tilkendelsesdatoen ligger før 1. april 1990.
[...]

B. Medarbejdere omfattet af 3 i 1 Livspension

Nedenstående forsikringsdækninger kan udbetales med virkning fra den 1. i måneden efter den begivenhed, som er anledning til udbetaling.

Udbetaling af dækninger (bortset fra sum ved visse kritiske sygdomme) finder sted ved udgangen af den måned, hvorfra de har virkning.

Dødsfaldssum:

Hvis en medarbejder dør i forsikringstiden inden udgangen af den måned, hvor medarbejderen fylder 67 år, udbetales en forsikringssum - jf. aftalens § 2.

[...]

Invalidesum:

Hvis en medarbejder inden udgangen af den måned, hvor medarbejderen fylder 60 år, fratræder sin stilling, og i den forbindelse opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse fra KP på grundlag af et erhvervsevnetab på 2/3 eller mere, udbetales en invalidesum - jf. aftalens § 2.

Den udbetalte invalidesum fratrækkes i en eventuel senere forfalden dødsfaldssum.

Medarbejdere, der har fået tilkendt pension fra det offentlige eller fra KP på grundlag af et erhvervsevnetab på 2/3 eller mere, er ikke berettiget til invalidesum, hvis tilkendelsesdatoen ligger før 1. april 1990.

[...]

§ 2. Forsikringsdækningernes størrelse

Forsikringsdækningernes størrelse fremgår af særskilt bilag til gruppelivsaftalen.

[...]

§ 3. Udtrædelse

Gruppelivsforsikringen bortfalder 12 måneder efter fratrædelse, dog senest ved udgangen af den måned, hvor medarbejderen fylder 67 år. Medarbejderen er efter fratrædelse omfattet af de rettigheder i gruppelivsforsikringen, der var gældende før fratrædelsen.

Gruppelivsforsikringen bortfalder, hvis medarbejderen efter fratrædelse får udbetalt en aldersrelateret pension eller sum fra pensionsordningen i KP.

Medarbejdere forbliver omfattet af dækningen i op til 12 måneder efter præmieophør, hvis de er på orlov uden løn.

[...]

Bilag til gruppelivsaftalens § 2:

Forsikringssummernes størrelse jf. § 1.1 pkt. A:

Dækninger:	Størrelse	
Dødsfaldssum	under 67 år fyldt 67 år	400.000 kr. 0 kr.
Sum ved visse kritiske sygdomme	under 67 år fyldt 67 år	100.000 kr. 0 kr.
Invalidesum	under 60 år fyldt 60 år	150.000 kr. 0 kr.

Forsikringssummernes størrelse jf.§ 1.1 pkt. B:

Dækninger:	Størrelse	
Dødsfaldssum	under 67 år fyldt 67 år	400.000 kr. 0 kr.
Sum ved visse kritiske sygdomme	under 67 år fyldt 67 år	100.000 kr. 0 kr.
Invalidesum	under 60 år fyldt 60 år	150.000 kr. 0 kr.
Årlig invaliderente *) ved optagelse	under 50 år*) 50 – 59 år*) fyldt 60 år*)	20 % af løn 10 % af løn 0 kr.
Årlig børnerente	under 67/21 år fyldt 67/21 år	12.000 kr. 0 kr.

"

Nævnet udtaler:

Nu afdøde gruppelivsforsikrede fratrådte sin stilling den 17/12 2011 og fik i januar 2013 udbetalt forsikringens invalidesum på 150.000 kr. Selskabet har efter forsikredes død i 2018 opgjort forsikredes dødsfaldssum til 250.000 kr. og udbetalt denne til forsikredes nærmeste pårørende – klageren og "søskende 2" – med fradrag af boafgift. Selskabet har henvist til, at forsikredes rettigheder følger af gruppelivsaftalen på fratrædelsestidspunktet.

Klageren har anført, at selskabet skal udbetale en dødsfaldssum på 450.000 kr. Han har henvist til, at forsikrede først fik udbetalt invalidesum i januar 2013, hvor dødsfaldssummen i henhold til gruppelivsaftalen var 600.000 kr. med fradrag af eventuelt udbetalt invalidesum, og at sel-

skabet i brev af 20/9 2018 til klageren har oplyst, at invalidesummen udgør 450.000 kr. Selskabet har anført, at angivelsen i brev af 20/9 2018 om en sum på 450.000 kr. var en fejl, og at dette ikke kan være bindende for selskabet.

I § 3 i gruppelivsaftalen gældende fra 1/1 2009 til 31/12 2011 hedder det, at "medarbejderen er efter fratrædelse omfattet af de rettigheder i gruppelivsforsikringen, der var gældende før fratrædelsen". Af § 1.1 fremgår det, at "den udbetalte invalidesum fratrækkes i en eventuel senere forfalden dødsfaldssum".

Nævnet finder, at det følger af disse bestemmelser i gruppelivsaftalen, at dødsfaldssummen for forsikrede skal opgøres i henhold til gruppelivsaftalen gældende fra 1/1 2009 til 31/12 2011, der var i kraft, da forsikrede fratrådte sin stilling, og at dødsfaldssummen for forsikrede herefter kan opgøres til 400.000 kr. (gruppelivsaftalens dødfaldssum) minus 150.000 kr. (gruppelivsaftalens invalidesum), i alt 250.000 kr. Klageren og "søskende 2" har derfor fået udbetalt det beløb fra selskabet, som de har krav på i henhold til gruppelivsforsikringen.

Spørgsmålet er herefter, om selskabets fejlagtige angivelse af en dødsfaldssum på 450.000 kr. i brevet af 20/9 2018 forpligter selskabet til at udbetale dette beløb.

Nævnet finder efter en samlet vurdering ikke grundlag for at pålægge selskabet at skulle udbetale en dødsfaldssum på 450.000 kr. til klageren og "søskende 2".

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det må lægges til grund, at selskabets brev af 20/9 2018 er stilet til klageren i dennes egenskab af boets kontaktperson, som selskabet havde fået oplyst af skifteretten. I brevet beder selskabet om oplysning om forsikredes eventuelle ægtefælle, samlever, børn, forældre eller søskende, og selskabet anfører, at forsikringssummen tilfalder nærmeste pårørende. Brevet må derfor læses sådan, at selskabet ønsker at afklare, hvem der er berettiget til forsikringssummen.

9. 93172

Nævnet finder, at det således ikke kan antages, at selskabet ved brev af 20/9 2018 har haft vilje til at afgive et løfte over for klageren – brevets adressat – om at betale denne en forsikringssum på 450.000 kr. helt eller delvist, hvorfor der aftaleretligt ikke foreligger et bindende, direkte tilsagn fra selskabet til klageren.

Nævnet finder, at det, selskabet anfører i brevet af 20/9 2018 angående gruppelivsforsikringen, derimod har karakter af uforpligtende oplysninger stilet til tredjemand – boets kontaktperson – i forbindelse med, at selskabet beskriver årsagen til, at det foretager henvendelse. Nævnet finder, at de begunstigede i forsikringen ikke i en sådan situation kan støtte ret på et fejlskrift fra selskabets side, idet der ikke er tale om en direkte viljeserklæring fra selskabet over for disse.

Det kan ikke føre til andet resultat, at klageren var en af de berettigede til forsikringssummen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings